

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola Karlovy Vary, Poštovní 19

Poštovní 19/1744, 360 01 Karlovy Vary

Identifikátor školy: 600 067 432

Zřizovatel: Město Karlovy Vary, Moskevská 21, 361 20 Karlovy Vary

Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary

Termín konání: 5. ledna - 19. ledna 2000

Čj.	052 29/00-5064
Signatura	ke2ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je zřízena jako základní pro 1. - 9. ročník. Její součástí jsou školní družina a školní jídelna. Od šestého ročníku ve třídách označených C a D probíhá výuka s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů čj. 21 968/96 - 22.

V tomto školním roce se vyučuje v 1. - 8. ročnících podle učebního dokumentu Základní škola čj. 16 847/96 - 2, ve třídě 9. A podle přechodných osnov čj. 18 730/91 - 20 a ve třídách 9. C a 9. D podle přechodných osnov čj. 31 949/81 - 200.

1. stupeň

Následující hodnocení vyplynulo z hospitací provedených ve třídách prvního až pátého ročníku. Dále byly namátkově sledovány sešity žáků, výtvarné práce, notýsky a žákovské knížky. Zdrojem informací byly také rozhovory s vyučujícími, ředitelem školy a jeho zástupcem.

Výuka probíhala v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Obsah učiva ve sledovaných hodinách korespondoval s předloženými tematickými plány, učební osnovy jsou plněny. Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídala učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu. Při přípravě a plánování učiva vycházeli vyučující ze složení žáků ve třídě a z dobré znalosti jejich individuálních zvláštností. Úkoly byly žákům zadávány v přiměřeném rozsahu.

Všechny zhlédnuté hodiny v prvním až čtvrtém ročníku byly odučeny učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí. V pátém ročníku vyučují některé předměty (český jazyk, matematiku, anglický jazyk, tělesnou výchovu) učitelé druhého stupně, kteří tudíž nemají předepsanou pedagogickou ani odbornou způsobilost pro tento stupeň. Vyučující projevují zájem o nové trendy v oblasti výuky. Jejich práce se žáky byla na velmi dobré úrovni.

Dobře upravené třídy poskytovaly žákům příjemné pracovní klima. Útulnost prostředí v učebnách prvních ročníků podtrhují nové lavice, nábytek v ostatních třídách je již velmi opotřebovaný. Učebny pátých ročníků působí strohým dojmem. Výzdobu tvoří především výtvarné práce žáků, obrazový materiál k výuce a květiny. Kromě učebnic a pracovních sešitů je ve škole pro mladší žáky k dispozici málo pomůcek, vyučující si proto připravují některé pomůcky sami. Jednalo se zejména o různý obrazový materiál a pracovní listy. Ve všech sledovaných hodinách byly pomůcky využívány funkčně a účelně. Nebylo zaznamenáno užití audiovizuální techniky.

V organizaci výuky byly respektovány psychohygienické zásady. Ve většině hodin byl po činnosti náročnější na pozornost a soustředění vždy zařazován odpočinek, zvláště v nižších ročnících. V některých předmětech pátého ročníku odpovídal způsob výuky spíše pojetí druhého stupně základní školy, zejména co se týče tempa výuky a rozsahu učiva. Přestávky trávili žáci v učebnách i na chodbách, ve třídách nižších ročníků jsou zřízeny relaxační koutky.

Sledované hodiny naukového i výchovného charakteru byly většinou velmi dobře připravené i provedené. Měly jasně stanovený cíl a obsah, svým pojetím většinou odpovídaly charakteru práce se žáky mladšího školního věku. Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo střídaní rozmanitých činností. Efektivní byly hodiny opakovacího charakteru, ve kterých bylo velmi dobře procvičeno učivo a vytvářena zpětná vazba. V hodinách byl patrný i individuální přístup, vyučující rozlišovali úkoly pro rychlejší a aktivnější, zvýšenou péči věnovali také pomalejším a žákům se zdravotním postižením. Žáci měli prostor pro uplatnění vlastní iniciativy a ve většině

hodin projevovali o předkládané učivo zájem. Mluvený i písemný projev žáků byl v hodinách rozvíjen způsobem odpovídajícím jejich věku a schopnostem.

Vyučující žáky motivovali ke vzájemné spolupráci. Většina hodin začínala písničkou, což vytvářelo ve třídách příjemnou pracovní atmosféru. Využívání herních prvků, mezipředmětových vztahů, zařazování soutěží, nápaditá motivace a vhodně formulované otázky vyučujících rozvíjely souvislé vyjadřování žáků. V hodinách se žákům dostávalo často uznání (pochvaly, známky, ocenění snahy, povzbuzení apod.), což kladně ovlivňovalo jejich motivaci k učení. Pozornost byla věnována také práci s chybou. K uvědomování chyb byli žáci vedeni taktně a citlivě.

Vyučující svým hezkým vztahem k žákům a přirozenou autoritou posilovali přátelskou atmosféru ve třídách. Vytvářeli prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností žáků, klidně a trpělivě utvářeli nové dovednosti. Žáci se na vyučující obraceli s důvěrou o radu a pomoc.

Plánování a příprava výuky na prvním stupni je na velmi dobré úrovni. Stejně je hodnocena s ohledem na převažující pozitiva i personální oblast. Psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné, materiální vybavení je na průměrné úrovni. Učivo je žákům předkládáno zajímavým a přitažlivým způsobem. Organizování výuky, využívání rozmanitých metod a forem práce, motivování, způsob hodnocení žáků i úroveň vzájemné komunikace jsou na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání na prvním stupni je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

2. stupeň

Český jazyk

Předmět je vyučován ve všech ročnících čtyři, respektive pět hodin týdně, v souladu s realizovanými vzdělávacími programy. Učební osnovy jsou plněny, jejich obsah je rozpracován do tematických plánů. V rámci organizování výuky je zřízena předmětová komise českého jazyka, ta koordinuje tvorbu plánů a způsob zadávání písemných prací.

Předmět je personálně zajištěn pěti vyučujícími, všichni jsou plně pedagogicky i odborně způsobilí.

Výuka probíhá v běžných učebnách, vybavených převážně starým neopraveným nábytkem, v několika třídách je nábytek nový. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice v dostatečném množství, ve sledovaných hodinách nebyla využita didaktická technika ani jiné pomůcky. Žákovská knihovna je vybavena odbornými publikacemi i staršími tituly krásné literatury, nové nejsou doplňovány. V hodinách používají vyučující soubory jazykových slovníků.

Předmět je do rozvrhu hodin začleněn ve shodě s psychohygienickými pravidly. Zásady duševní hygieny jsou dodržovány i při samotné výuce, jen v některých případech nebyla zátěžová činnost vhodně vystřídána s uvolněním.

Sledované vyučovací hodiny byly dobře organizovány i členěny. Většina činností se odehrává frontálním způsobem, převažující formou práce je řízený rozhovor kombinovaný s výkladem a současným zápisem učiva do žákovských sešitů. Vyučující věnují dostatečnou pozornost opakování a procvičování formou všestranného jazykového rozboru. K neefektivnějším činnostem patřila interpretace literárního textu a problémově pojatý výklad slohového žánru. Metody a formy práce byly ve většině hodin použity účelně, v méně efektivních hodinách nedocházelo k plynulému přechodu mezi jednotlivými činnostmi a především výkladová část hodin byla monotónní a pro žáky únavná.

Žáci jsou dostatečně motivováni k práci v předmětu, vyučující využívají mezipředmětových souvislostí, zejména historických a kulturních, žáky vedou k zhodnocení vlastních zkušeností. Většina učitelů uplatňuje individuální přístup (především k žákům s poruchami učení). Zpětná vazba je, až na malou část navštívených hodin, velmi dobře vytvářena.

Hodnocení žáků probíhá formou ústního i písemného zkoušení, klasifikace je převážně motivační a je vždy učitelem zdůvodněna. Kontrolní slohové práce a diktáty jsou zadány v souladu s probíraným učivem. Nejméně úspěšní jsou žáci při vypracovávání pravopisných cvičení. Učitelé zadávají ve spolupráci s předmětovou komisí čtvrtletní jazykové prověrky, jejich výsledky srovnávají v rámci ročníku a předávají vedení školy ke statistickému zpracování (vedením jsou sledovány extrémní hodnoty).

V převážné většině sledovaných hodin byla vytvořena příznivá pracovní atmosféra, učitelé komunikují se žáky partnerským způsobem a jsou jimi plně respektováni. Žáci pracují uvolněně, bez nežádoucího napětí a stresu, jen v zanedbatelné části hodin byla znát určitá nervozita, projevující se v kázni a pozornosti žáků.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk je velmi dobrá.

Cizí jazyk

Ve škole jsou vyučovány německý a anglický jazyk. Hodinová dotace obou předmětů je u všech ročníků v souladu se vzdělávacími programy, učební osnovy jsou dodržovány. Výuka je plánována s těsnou návazností na používané učebnice, tvorba tematických plánů je v některých případech formální. Dobrá práce předmětové komise zajišťuje koordinaci obsahu učebnic s učebními osnovami.

Výuku zajišťuje pět učitelů bez plné odborné, v některých případech i pedagogické způsobilosti. Většina z nich složila státní zkoušku z příslušného jazyka, někteří mají jazykové zkušenosti z dlouhodobého pobytu v zahraničí. O výuku cizích jazyků i o doplňování vlastního vzdělání mají všichni výrazný zájem, což se odráží i v dobré kvalitě výuky.

Část sledovaných hodin probíhala v běžných učebnách, část v učebně odborné. Ta je vybavena didaktickou technikou (televize, videorekordér, magnetofon) a nástěnnými tabulemi s jazykovými schématy. V hodinách (i mimo odbornou učebnu) byly často využívány poslechové ukázky textu v podání rodilých mluvčích, mapy, ilustrace reálií, účelně jsou využívány soubory kapesních slovníků i kvalitní učebnice.

Výuka obou jazyků probíhá ve skupinách po 13 - 14 žácích. Předmět je většinou zařazen do rozvrhu hodin v souladu s psychohygienickými zásadami, jen v několika případech je výuka cizího jazyka zařazena na poslední hodinu vyučování, žáci jsou v té době již unaveni. Zásady duševní hygieny (dostatečná relaxace, přiměřené tempo) jsou dodržovány i v rámci samotné výuky.

Organizace vyučovacích hodin byla po metodické stránce dobrá. Většina činností probíhá frontálním způsobem, především opakování a procvičování. Efektivní je společný nácvik výslovnosti podle magnetofonových nahrávek i příkladu učitele. Vyučující dostatečně často zařazují samostatné úkoly a nácvik větných schémat podle cvičení v učebnicích. Méně často zaznívá spontánní konverzace v cizím jazyce.

Žáci jsou dostatečně motivováni přístupem všech vyučujících, častým použitím pomůcek i atmosférou důvěry. Využívány jsou mezipředmětové souvislosti, slovní zásobu zaměřují učitelé prakticky, účelně zařazují soutěživé prvky. K vyšší motivaci by vedl větší podíl přirozené komunikace i v hodinách, které jsou věnovány čtení či překladu.

V hodinách bylo sledováno klasické zkoušení (klasifikace byla vždy zdůvodněna), častěji jsou

žáci hodnoceni průběžně, zde je velmi dobře využito povzbuzení ve formě pochvaly. Výraznějších úspěchů ve výuce dosahují žáci tzv. matematických tříd.

Výuka probíhá v klidné, pracovní atmosféře, žáci jsou většinou velmi aktivní. Ve všech hodinách byla znát oboustranná (pro výuku jazyků nutná) důvěra.

Kvalita vzdělávání v cizích jazycích je dobrá.

Matematika

Škola má dlouholetou tradici v zaměření na rozšířenou výuku matematiky, ovšem se vznikem víceletých gymnázií je vstupní úroveň žáků specializovaných tříd podstatně nižší. Do dvou výběrových tříd jsou v současné době většinou přijímáni odmětní uchazeči o gymnaziální studium. Momentálně jsou v každém ročníku druhého stupně dvě specializované třídy, což představuje přibližně 60 % žáků druhého stupně.

Obsah učiva i hodinové dotace matematiky, jak v nevýběrových třídách (vyučují se podle programu „Základní škola“), tak ve třídách matematicky zaměřených odpovídají předepsaným učebním plánům a osnovám. Časová rozvržení učiva si jednotliví vyučující vypracovávají samostatně s ohledem na aktuální úroveň svých tříd. Úroveň plánování a přípravy výuky je celkově velmi dobrá, především zásluhou maximálně zodpovědného přístupu trojice dlouholetých zkušených učitelek školy.

Všichni vyučující jsou plně odborně i pedagogicky způsobilí, momentální složitou situaci po odchodu velmi perspektivního klíčového učitele exaktních předmětů (s odborností pro výuku matematiky, fyziky a výpočetní techniky) na střední školu, vyřešilo vedení školy zásluhou vstřícnosti dvojice svých učitelek důchodkyň. Ředitelství školy stojí před problémem generační výměny v současném, zkušenostmi a patriotismem prochnutém, týmu vyučujících matematiky, bez újmy na kvalitě výuky především ve výběrových třídách. Stávající personální podmínky výuky matematiky jsou s ohledem na výše uvedené matematické zaměření školy ještě vyhovující.

Výuka probíhá v běžných učebnách, jejichž provozní opotřebovanost je, přes individuálně různou snahu jejich správců, více či méně patrná, a bude vyžadovat celkovou inovaci. Vedení školy je si toho vědomo, postupně pořizuje do tříd moderní nábytek, v současné době jsou instalovány nové tabule, nicméně dokončení všech zamýšlených rekonstrukcí bude vzhledem k neutěšené finanční situaci v našem školství záležitostí dlouhodobou. Vybavení pomůckami včetně didaktické techniky je na standardní úrovni. Kabinet matematiky disponuje odbornou knihovnou, obsahující převážně aktuální i starší vydání učebnic a sbírek, využívaných při samostatné práci žáků v hodinách. Pro výklad slouží kvalitní řada moderních učebnic nakladatelství Prometheus, kterou se chystá předmětová komise doplnit odpovídajícími ročníkovými sbírkami úloh. Vyučující si navíc vytvořili dostatečně širokou databanku vlastních tematických písemných prověrek různé náročnosti i rozsahu, které mohou být využity jako srovnávací. Komerční nabídky těchto testů z úsporných finančních důvodů škola nevyužívá. Psychohygienické zásady výuky jsou respektovány jak vedením školy (zařazením matematiky do rozvrhu), tak jednotlivými učiteli v průběhu vyučovacích hodin. Celkově jsou materiální a psychohygienické podmínky výuky na dobré úrovni.

Společným rysem hospitovaných hodin byla jejich dobrá organizace a velmi dobrá odborná úroveň. Z metodického hlediska bylo pojetí hodin velmi podobné, vyučující pracovali se žáky převážně frontálním způsobem a snažili se je maximálně aktivizovat v průběhu celé vyučovací hodiny. Kromě výkladových hodin se vyučující vzhledem k závěru pololetí věnovali přípravě či opravě čtvrtletních písemných prací, jejichž náročnost, způsob hodnocení i výborné výsledky žáků matematických tříd svědčí o zodpovědné práci vyučujících. Práce jsou řádným způsobem

archivovány, výsledky tříd analyzuje kromě vyučujících také vedení školy. Celkově promyšlený a systematický způsob práce zkušeného týmu matematiků se mimo jiné promítá v kvalitě žákovských poznámek, efektivně rozlišených na výkladové, procvičovací a domácí.

V oblasti žádoucí pozitivní motivace žáků, ať již vstupní či průběžné, (mj. využívání hravých a soutěživých forem práce) a následně převažujícího pozitivního hodnocení (mj. povzbuzení a ocenění i dispozičně slabších žáků nevýběrových tříd) byla kvalitativně výše výuka nejzkušenějších učitelek, jejichž emotivnější pojetí hodin a styl práce jsou většinou žáků bližší.

V úrovni vědomostí byl podle očekávání výrazný rozdíl mezi výběrovými a nevýběrovými třídami. Všichni vyučující mají dostatečný počet známek pro klasifikaci svých žáků, velmi dobře znají jejich individuální možnosti, hodnocení je spíše náročnější, ale objektivní, tradičně převažuje písemné zkoušení. Další společnou charakteristikou je vstřícný a přátelský způsob komunikace vyučujících se žáky, bez újmy na požadovaný stupeň náročnosti a efektivity hodin, takže i průměrně nadaní žáci mohou absolvovat výuku bez nežádoucího stresu.

Kvalita vzdělávání v předmětu matematika je na velmi dobré úrovni.

Chemie

Výukou tohoto předmětu je pověřena pouze jedna vyučující. Při plánování své výchovně vzdělávací práce vychází z platných osnov, které rozpracovává do tematických plánů pro jednotlivé ročníky. Při hospitacích nebyl zjištěn výrazný časový nesoulad postupu vyučující a jejími tematickými plány. Všechny sledované hodiny byly po stránce odborné i metodické velmi dobře připraveny. Stanovené výukové cíle byly reálné a byly splněny.

Pověřená vyučující je plně odborně i metodicky způsobilá. Výuka všech hospitovaných hodin chemie probíhala ve stupňovitě uspořádané a dobře vybavené odborné učebně. Vyučující má k dispozici dostatek učebních pomůcek (chemikálie, chemické sklo, demonstrační stůl atd.), které často a efektivně využívá. Prakticky ve všech sledovaných hodinách byly použity učebnice, odborné chemické tabulky, pomocné texty i obrazový materiál.

Pracovní tempo i organizace jednotlivých činností při výuce odpovídaly psychohygienickým zásadám.

Všechny sledované hodiny se vyznačovaly velmi dobrým metodickým vedením a úspěšně uplatňovanou aktivizací žáků. Měly potřebnou dynamiku a optimálně volené pracovní tempo. Vhodným střídáním činností udržela vyučující pozornost a aktivitu žáků po celou vyučovací jednotku. Výběr a efektivita uplatnění použitých názorných pomůcek i zařazených experimentů byly přímo příkladné. Nové pojmy byly zapsány na tabuli, jasně a srozumitelně vysvětleny, včetně objasnění jejich vzájemných vztahů. K dobré produktivitě výkladu přispěly i vhodně volené příklady, využívající praktické znalosti a zkušenosti žáků. Prověřování zpětné vazby bylo prováděno na přiměřeně náročných a problémově formulovaných úlohách, nutících žáky k úvaze a kombinaci. Na zjištěné skutečnosti vyučující okamžitě a odpovídajícím způsobem reagovala.

Žáci jsou především motivováni podtržením praktického významu probíraného učiva a volbou zajímavých praktických příkladů. Dalším motivačním prvkem jsou dobře vybrané a přesvědčivě provedené experimenty, na kterých jsou vždy žáci aktivně zainteresováni. Nechybí ani pochvala a povzbuzení. Výkony žáků byly důsledně kontrolovány a většinou hodnoceny. Zkoušení mělo charakter zpětné vazby s ucelenou myšlenkovou strukturou a vždy navazovalo na probírané učivo. Formulace otázek a úkolů směřovala především k prověření pochopení vztahů a souvislostí, či prokázání potřebných dovedností.

Žáci vyučující respektují, ale komunikují bez zábran s přiměřenou bezprostředností. Vyučující

se daří vytvořit velmi dobré pracovní prostředí, umožňující žákům diskutovat své vlastní názory. V komunikativních schopnostech, především v přesnosti a výstižnosti vyjádření, mají žáci ještě rezervy. Naopak běžně a dobře využívají při řešení úloh chemické tabulky.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem je úroveň výuky chemie hodnocena jako vynikající.

Fyzika

Výukou fyziky ve škole jsou pověřeni tři vyučující. Při tvorbě svých tematických plánů respektují schválené učební osnovy, které dodržují. Na výuku se pečlivě připravují. Různost použitých metodických postupů jednotlivými vyučujícími má za následek rozdílnou efektivitu jejich vyučovacích hodin.

Všichni tři vyučující jsou pedagogicky způsobilí, odbornou způsobilost splňují jen dva. Výuka všech hospitovaných hodin proběhla ve stupňovitě uspořádané, nábytkem i potřebnými pomůckami dobře vybavené odborné učebně fyziky. Dvě odborné učebny (chemie, fyzika), kterými škola disponuje, vytvářejí velmi dobré podmínky pro výuku těchto přírodovědných předmětů. Ve většině hodin byly názorné pomůcky efektivně využity. Běžné a efektivní je i používání učebnic a fyzikálních tabulek. V některých hodinách však použití názoru chybělo.

Předmět je do rozvrhu hodin zařazen v souladu s psychohygienickými zásadami, ty jsou dodržovány i při výuce.

Výuka je organizována především frontálním způsobem, všichni vyučující kladou důraz na řízený rozhovor za aktivní účasti všech žáků. Prakticky ve všech hospitovaných hodinách vyučující dobře organizovali činnost žáků a účinně je aktivizovali. Při opakování a procvičování vhodnou formulací otázek a úkolů vyžadovali od žáků samostatnou úvahu a vysvětlení vzájemných vztahů a souvislostí. V některých hodinách se však vyučující spokojil pouze s pamětní znalostí pojmů a definic. Zařazené experimenty a použité názorné pomůcky byly využity s dostatečnou efektivitou. V důsledku rozdílné důslednosti při uplatňování návaznosti i při prověřování zpětné vazby docílovali jednotliví vyučující různé efektivity vyučovacích hodin.

Žáci byli motivováni především výběrem vhodných praktických příkladů, které dostatečným způsobem prokazovaly význam probíraného učiva, dále možností tyto problémy diskutovat. V některých hodinách pak i přesvědčivě provedeným experimentem. Práce žáků byla ve všech případech důsledně kontrolována a hodnocena. Klasifikace výkonů žáku byla zveřejněna, ale ne vždy přesvědčivým způsobem zdůvodněna.

Naprostá většina hospitovaných hodin probíhala ve velmi dobré pracovní atmosféře. Žáci své vyučující respektují, ale komunikují bezprostředně a otevřeně. V některých případech docílili vyučující vysokého podílu aktivní spolupráce žáků při všech činnostech v hodině.

Na základě komplexního posouzení všech zjištěných skutečností v hospitovaných hodinách je výuka fyziky hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodopis

Časová dotace výuky tohoto předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu a je v souladu s učebními osnovami. Těm odpovídají i předložené tematické plány vyučujících. Na základě hospitační činnosti a kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny.

Výukou přírodopisu jsou pověřeni tři vyučující. Všichni jsou odborně i pedagogicky způsobilí. Výuka tohoto předmětu probíhá v kmenových učebnách. Při výuce vyučující využívali především nástěnný obrazový materiál, ukázky z odborných publikací a časopisů, namnožené

pomocné texty, schémata a obrázky, často i zpětný projektor (s připraveným systematickým zápisem). Často a účelně byly využity i učebnice, které mají žáci k dispozici.

Prostorové podmínky učeben i způsob vedení výuky jednotlivými vyučujícími odpovídaly psychohygienickým zásadám.

Kvalitní příprava vyučujících se projevila v promyšleném postupu a dobré organizaci činnosti žáků. Nové znalosti byly často logicky vyvozovány s jejich aktivní účastí. Žáci byli vedeni k samostatné tvorbě závěru na základě vlastního pozorování. Výklad byl často doplňován příklady podtrhujícími praktický význam probíraného učiva. V některých hodinách však vyučující ve snaze o výraznější motivaci až příliš učivo popularizoval. Poměrně dobře byly využity i žákovské referáty. Názorné učební pomůcky byly ve většině hodin využity efektivně. Z postupu vyučujících je zcela patrná snaha vyučujících o tvorbu přehledného systému základních přírodovědných poznatků.

Žáci byli motivováni především vhodnou, pro žáky zajímavou formulací úkolů a vytvořeným prostorem pro diskusi vlastních poznatků a zkušeností. Práce žáků byla průběžně kontrolována a vyhodnocena. Písemné i ústní zkoušení směřovalo většinou ke zjištění pochopení vzájemných souvislostí a úrovně dovedností žáků, v některých hodinách bylo poněkud přeceňováno pamětní zvládnutí učiva. Zkoušení vždy navazovalo na probírané učivo.

Všem vyučujícím se v hodinách podařilo vytvořit příjemnou pracovní atmosféru. Žáci se nebojí prezentovat své názory, vyučující je respektují, případně s nimi polemizují. Žáci byli ukáznění a poměrně dobře spolupracovali. O probíranou látku projevovali zájem.

Výuka přírodopisu je na velmi dobré úrovni.

Dějepis

Výuka předmětu probíhá v souladu s osnovami a učebními plány příslušného vzdělávacího programu. Tematické plány učiva jsou zpracovány a plněny, potvrdily to zápisy v třídních knihách. Návaznost učiva v jednotlivých ročnících je zajištěna. Plánování s přípravou výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Na výchovně vzdělávacím procesu se podílejí čtyři vyučující, z nichž dva jsou odborně i pedagogicky způsobilí, jeden je začínající. Tento personální stav neovlivnil celkovou úroveň výuky.

Odborná pracovna pro vyučování dějepisu není ve škole zřízena, to probíhá v kmenových třídách, které nejsou pro daný předmět tematicky ani motivačně připravené. Vybavení školního kabinetu je pro výuku vyhovující, užívané tituly učebnic a pracovních textů jsou schválené MŠMT ČR. Učitelé využívali řadu pomůcek (literatura, předměty, nákresy, textový materiál z časopisů a novin) ze svých zdrojů. Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávacího procesu jsou ještě dostačující.

Cíle sledovaných hodin odpovídaly učebním osnovám, zřejmá byla návaznost na dřívější učivo. Vyučovací jednotky byly dobře organizačně připraveny, jejich struktura byla standardní a učitelé v jejich průběhu převážně užívali řízených rozhovorů jak při opakování, tak při interpretaci nové látky. Učivo bylo zajímavě doplňováno regionálními prvky a objevovaly se mezipředmětové vztahy. Rozdílnost byla pozorována v práci s mapou i historickými pojmy. Často byly zadávány problémové otázky, dbáno na správné slovní vyjadřování žáků, ohodnocení činností známkou (zvláště v průběhu opakování v úvodních částech hodin). Žákům byl dán dostatečný prostor pro sebevyjadřování, ti projevovali o předmět zájem, i když jejich aktivita byla proměnlivá. Předvedené vědomosti a znalosti byly na dobré úrovni. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako dobré.

Spolupráce a vzájemná komunikace učitelů a žáků probíhaly v klidné pracovní atmosféře. Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

V průběhu sledovaných osmi vyučovacích hodin byly kontrolovány písemnosti žáků. Záznamy do sešitů jsou prováděny jednak průběžně nebo v závěrečných částech hodin. Jejich úroveň je v některých případech podprůměrná, objevily se i zápisy neúměrně dlouhé, vyučující je kontrolují nahodile.

Celková úroveň výuky předmětu je hodnocena jako dobrá.

Občanská výchova

Týdenní hodinová dotace vyučování předmětu odpovídá učebnímu plánu i osnovám. Záznamy v třídních knihách jednotlivých ročníků potvrzují návaznost učiva i plnění zpracovaných tematických plánů vyučujících. Úroveň plánování výuky je velmi dobrá.

Výuku zajišťují tři učitelé, z toho dva jsou odborně i pedagogicky způsobilí. Přítomnost začínajícího učitele bez odborné i pedagogické praxe nijak neovlivnilo kvalitu i výsledky zhlédnutých hodin. Personální zajištění výuky je dobré.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách, všechny hodiny byly dobře připravené. Učitelé často využívali řady svých pomůcek a učebního materiálu (pracovní texty, křížovky, ankety a pod.), ve škole je k dispozici malé množství pomůcek pro výuku tohoto předmětu. Užívané tituly učebnic jsou v seznamu schválených MŠMT ČR. Materiální zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu je ještě vyhovující.

Vyučování probíhalo převážně formou řízeného rozhovoru, za stálé aktivity žáků, která byla v průběhu celé výuky velmi dobrá. Žákům byly často zadávány problémové úkoly, jež je nutily k vyvozování vlastních názorů a závěrů, k vyjadřování pocitů a hodnocení situací. Vše bylo směřováno na příklady ze života, v mnoha případech se objevovaly mezipředmětové vztahy a častá byla aktualizace učiva. Vyučující respektovali zásadu přiměřenosti, dbali na vytváření prostoru pro samostatnou práci, která byla vždy kontrolována a hodnocena. Organizace i vlastní průběh hodin měly velmi dobrou úroveň.

Snaha všech vyučujících byla zřejmá v oblasti rozvíjení komunikativních dovedností žáků, nikdy nepřevládal monolog učitele, zdařilé byly úvodní motivační prvky i závěrečná hodnocení činnosti žáků i třídních kolektivů. K hodnocení bylo často užíváno pochvaly. Motivace a analýza výsledků práce byly velmi dobré.

Interakce a spolupráce vyučujících se žáky byla založena na důvěře, byl dán prostor k diskusi, žáci projevovali velký zájem o předmět.

Během hospitací, které se uskutečnily v pěti vyučovacích jednotkách, byla provedena kontrola sešitů. Jsou prováděny záznamy, v některých případech diktované a časově náročné. Jejich kontrola vyučujícími je nepravidelná.

Kvalita vyučování občanské výchovy je velmi dobrá.

Hudební výchova

Výuka odpovídá členěním, dotací hodin v učebním plánu i výběrem témat vzdělávacího programu.

Průběh vyučování na 2. stupni školy zajišťuje učitelka, která má odbornou i pedagogickou způsobilost. Patří k nejzkušenějším pedagogům sboru a je ve výuce hudební výchovy osobností.

Všechny tři sledované hodiny byly odučeny v odborné pracovní hudební výchovy, kde jsou

umístěny veškeré pomůcky pro výuku předmětu a klavír. Interiér učebny svým estetickým dojmem i celkovým prostředím patří k průměrně vybaveným odborným pracovním, tak jako zabezpečení výuky pomůckami a hudebním materiálem. Zastaralá je i didaktická technika a jako sporá se jeví zásoba dalších pomůcek zvláště pro výuku teoretické složky předmětu.

Psychohygienické zásady v průběhu vyučování byly dodržovány, vyučující dbala na pravidelné větrání, změnu forem práce i na relaxaci a prolínání jednotlivých složek předmětu.

Vlastní výchovně vzdělávací proces byl pečlivě připraven, výuka byla organizována v souladu se současným pojetím, rovnoměrně zaměřená ve všech věkových kategoriích jak na oblast pěveckou, tak na teoretickou složku. Dbáno bylo na rozvoj reprodukčních schopností, dovedností i porozumění a orientaci v základních hudebních pojmech a žánrech i epochách. Využíván byl v dostatečné míře a velmi vhodně poslech se zadanými úkoly i práce ve skupinách. Žáci měli velmi dobré intonační, rytmické i pracovní návyky, v průběhu výuky se projevovali velkou aktivitou a jeví o předmět nebyvalý zájem. Ke zpěvu byl vždy a s vysokou profesionalitou užit doprovod klavíru.

Hodnocení práce jednotlivců i třídních kolektivů nenásilně prolínalo celou vyučovací jednotkou a vždy bylo prováděno s ohledem na možnosti a předpoklady žáků.

Vzájemná komunikace mezi vyučující a žáky byla obousměrná a přirozená.

Kladně je hodnoceno i zavedení sešitů, které obsahují vhodné hudební záznamy s pravidelnou kontrolou vyučující. Výsledky práce žáků v hodinách byly velmi dobré, některé části vlastní výuky měly vynikající úroveň.

Kvalita výchovně vzdělávací práce a jejího materiálně technického zabezpečení je ve sledovaném předmětu celkově velmi dobrá.

Výtvarná výchova

Časová dotace vyučování kontrolovaného předmětu je v souladu s učebními plány a osnovami výchovně vzdělávacího programu jednotlivých ročníků. Předložené tematické plány zpracované pro tento školní rok korespondují s učivem zapsaným v třídních knihách. Návaznost učiva je zajištěna.

Na výuce se podílejí dvě zkušené učitelky, které sice nejsou odborně způsobilé, ale tento stav neovlivňuje kvalitní přístup a samotný výchovně vzdělávací proces.

Vyučování probíhá v kmenových třídách, které nejsou pro výuku tohoto předmětu přizpůsobeny. Tento fakt velmi ztěžuje vlastní přípravu vyučujících na výuku a silně ovlivňuje pracovní atmosféru i estetické prožití žáků. Pracovní materiál i pomůcky byly vždy v dostatečném množství zabezpečeny pro každého žáka.

Psychohygienické zásady byly dodržovány. Vyučující věnovali zvýšenou péči vytváření správných pracovních návyků a dovedností, u žáků byl pěstován smysl pro pořádek.

Zhlédnuté hodiny byly metodicky i organizačně výborně připravené. Vhodně zvolená vstupní motivace (ukázka hotových prací, vzorně připravená tabule se záznamy, využití obrazového materiálu, odborné literatury, vyprávění, řízeného rozhovoru) a přiměřeně náročné úkoly v různých druzích činností podporovaly velmi pěkný vztah žáků k předmětu. Jasně a srozumitelně byl vždy přednesen metodický postup činností s výrazným upozorněním na charakteristické znaky práce. V průběhu vyučovacích jednotek se práce přímo řízená pedagogem střídala se samostatnou činností žáků. Podstatnou část hospitovaných hodin vyplňovala tvůrčí práce, jednotlivé postupy byly průběžně kontrolovány, žáci pracovali soustředěně a se zaujetím.

Velmi zdařilé bylo závěrečné hodnocení vyučujících a samohodnocení výsledků a práce žáků, při kterém byl zdůrazňován osobitý přístup jednotlivých žáků k plnění zadaných úkolů. V hodnocení bylo užito pochvaly, povzbuzení i ocenění snahy. Výsledky měly velmi dobrou úroveň, ukazovaly na vysokou produktivitu vyučovacích hodin.

Vzájemná komunikace učitelů a žáků byla bezprostřední, docházelo k diskusím se snahou o úspěšné zvládnutí uložených úkonů.

Výuka výtvarné výchovy má vynikající úroveň.

Výpočetní technika

V návaznosti na výše uvedené matematické zaměření školy je aplikačně aktuální a pro žáky atraktivní předmět zařazen ve třídách s matematickým zaměřením jako povinný předmět s jednohodinovou týdenní dotací ve všech ročnících druhého stupně. Důraz je kladen na ryze uživatelské pojetí a zvládnutí dvou nejužívanějších aplikací firmy Microsoft v prostředí Windows - Word a Excel. V letošním roce je tato možnost navíc dána formou volitelného předmětu také nevýběrovým třídám sedmého ročníku s pokračováním v ročnících vyšších. Vyučující vychází z koncepce dvojice svých předchůdců a má vypracovány podrobné tematické pro jednotlivé ročníky. Obsah volitelného předmětu je vzhledem k nižší celkové dotaci redukován, s tím, že výše uvedené základní aplikace, Word a Excel, by měli žáci postupně rovněž zvládnout.

Předmět vyučuje učitel bez požadované odborné způsobilosti, který se v hospitovaných hodinách prezentoval po odborné i metodické stránce důstojným způsobem. O kvalitách a sebevědomí tohoto nesporně perspektivního, mladého vyučujícího svědčí mimo jiné skutečnost, že po svém předchůdci převzal rovněž kursy výpočetní techniky pro učitelskou veřejnost, organizované ZDVPP při ŠÚ v Karlových Varech. Případné rozšíření jeho dosavadní kvalifikace o další, již třetí, předmět by nesporně stálo za zvážení.

Výuka probíhá v odborné učebně výpočetní techniky, technicky i programově dobře vybavené, průběžně vedením školy vylepšované - aktuální modernizací bude možnost práce v síti Internet. Psychohygienické podmínky výuky korespondují svou kvalitou s materiálními.

Hospitované hodiny ať už výkladové či opakovací, měly velmi dobrou odbornou úroveň, výklad nového učiva byl systematický, výsledná pracovní efektivita byla tradičně ovlivňována rozdílnou úrovní, mírou zájmu a možnostmi jednotlivých žáků i tříd. Rezervy v metodické stránce shlednutých hodin se týkaly jednak výraznější motivace žáků (vstupní i průběžné), jednak důležitého závěrečného ověření kvality výstupu, měřeno jejich přínosem pro nejméně odborně zdatné žáky.

Vyučujícímu je vlastní přiměřený nadhled, stejně jako klidný a přátelský způsob komunikace se žáky.

Celkově je úroveň výuky výpočetní techniky dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován ve všech ročnících dvě hodiny v týdnu. Časová dotace odpovídá vzdělávacímu programu i učebnímu plánu. Učební osnovy měli všichni vyučující rozpracovány v tematických plánech. Obsah a návaznost tematických plánů koordinuje předmětová komise. Učební osnovy jsou dodržovány.

Učitelé tělesné výchovy jsou plně odborně a pedagogicky způsobilí, vesměs s dlouhou dobou praxe. Většina z nich je v důchodovém věku.

Vzhledem k povětrnostním podmínkám byla výuka zásadně organizována v tělocvičně, která patří mezi největší mezi základními školami ve městě. Je dostatečně vybavena veškerým potřebným nářadím a náčiním. Kabinet, který je umístěn v těsné blízkosti tělocvičny, je rozdělen na pracovní místnost pro učitele a na sklad sportovních pomůcek, kterých je dostatečné množství. Škola má dobře vybavenou posilovnu, dále malý venkovní atletický areál, který potřebuje generální opravu. Žáci třetích a čtvrtých tříd využívají možnosti plavecké učebny blízké základní školy. Nedaleko školy je kvalitně vybavený stadion zdejší tělovýchovné jednoty. Výborné možnosti má škola pro hodiny tělesné výchovy v přírodě.

Psychohygienické podmínky některých hospitovaných hodin na druhém stupni byly narušovány spojováním většího množství skupin žáků. Ve dvou případech probíhala výuka pod vedením čtyř učitelů zároveň. V tělocvičně byla odpovídající teplota, dostatečné osvětlení i čistota. Vzhledem k frekvenci používání je průběžná údržba zajišťována s obtížemi. Šatny mají dobré hygienické zázemí, působí však zanedbaně a žáci je po skončených hodinách téměř nepoužívají. Problémem je také přesun z pavilonu učeben do pavilonu tělocvičny, který musejí žáci absolvovat ve studených a větrných koridorech. Všechny vyučovací jednotky jsou organizovány po jedné hodině. Ve všech případech jsou zařazeny v rozvrhu hodin minimálně s jednodenní pauzou. Pitný režim je zajištěn formou samoobslužných automatů. Hodiny byly vedeny v intenzitě odpovídající věku žáků a jejich možnostem s dostatečnou dobou na relaxaci i odpočinek. Bezpečnostní předpisy nebyly porušovány.

Hodiny byly dobře členěné. Všichni vyučující začínají hodiny nástupem, od žáků vyžadují hlášení. Poněkud podceňována je pořadová příprava. Pro rozběhání využívali učitelé různé formy honiček, průpravné hry i klasického běhu. Rozcvičku ve starších ročnících vedli žáci s pomocí pedagogů, u nižších ročníků vybraní žáci na pokyny učitelů předcvičovali. Větší pozornost je třeba věnovat tělocvičnému názvosloví. Hlavní části hodiny vedli vyučující s přehledem. Využívali všech možností k dostatečné intenzitě a efektivitě cvičení, zařazovali práci na stanovištích, kruhové zaměstnání, cvičení byla pestrá, zajímavá, bezchybně metodicky vedená a se správnou ukázkou. Frekvence jednotlivých cvičení odpovídala aktuální pozornosti žáků a jejich fyzickým možnostem. Závěrečné části hodin ve většině případů postrádaly čas na relaxaci a působily uspěchaným dojmem včetně ukončení hodin. Motorické dovednosti žáků jsou průměrné.

Žáci byli v průběhu hodin dostatečně motivováni soutěžemi, zaujetím učitelů, sportovní atmosférou hodiny, pestrou zásobou cvičení a jejich vhodnou frekvencí. I hodnocení v průběhu hodin mělo motivační charakter. Žáci jsou klasifikováni s ohledem na své možnosti, míru snahy a teprve poté jsou posuzovány jejich výkony.

Výuka probíhala v pracovním a bezkonfliktním prostředí, které je ale narušováno rozdílnou činností zúčastněných skupin v jedné tělocvičně. Až na výjimky dávají učitelé žákům prostor pro vzájemnou komunikaci, jejich vztah je kamarádský a přátelský.

Kvalita vzdělávání v předmětu tělesná výchova je velmi dobrá.

Zeměpis

Předmětu je vyučováno ve čtrnácti třídách druhého stupně celkem dvacet dva hodin týdně. Dvě hodiny v týdnu je vyučováno v osmi třídách, jednu hodinu v šesti třídách. Obě časové dotace jsou v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Většina předložených tematických plánů je zpracována přesně a podrobně, drobné nedostatky byly nalezeny v tematických plánech pro devátý ročník. Učební osnovy jsou dodržovány.

Zeměpis ve škole vyučují čtyři pedagogové, z nichž dva s nízkým úvazkem výuky jsou odborně i pedagogicky způsobilí, u zbývajících dvou je tomu obráceně, jsou způsobilí jen pedagogicky a

učí více než dvě třetiny hodin zeměpisu. Tři mají dlouhou pedagogickou praxi a jsou v důchodovém věku, poslední z nich je mladý pedagog.

Výuka při všech hospitovaných hodinách probíhala v kmenových třídách, které nebyly vybaveny ani nejjzákladnějšími audiovizuálními pomůckami. Žáci měli k dispozici schválené učebnice z nakladatelství Fortuna, které vytvářely v ročnících ucelené řady, atlasy a pracovní sešity, které byly ve většině případů kontrolovány a parafovány vyučujícími. Jako základní pomůcka sloužila nástěnná mapa.

Kapacita tříd, jejich osvětlení, teplota i velikost lavic a židlí odpovídaly psychohygienickým zásadám. Kvalita vybavení, zastaralost nábytku, nepravidelná údržba a neestetické prostředí nevytváří dobré pracovní prostředí a svádí žáky ke špatnému zacházení s majetkem školy (poškrábané lavice, utrhané a poškozené odkládací desky, nečistá malba atd.). Hodiny zeměpisu byly do rozvrhu hodin zařazeny v souladu s didaktickými zásadami. Délka přestávek odpovídá školským vyhláškám, škola není vybavena pro aktivní relaxaci žáků v této době. Pitný režim je zajišťován automaty s vhodnou skladbou nealkoholických nápojů.

Hodiny byly většinou dobře členěné, pokyny byly zadávány srozumitelně. Vyučovací činnosti se odbývaly frontálním způsobem v převážné části výkladem a se snahou o maximální zapojení žáků do hodiny. Řízený rozhovor v různé kvalitě byl nejmarkantnějším znakem ve většině hodin. Patrná byla u všech vyučujících snaha o práci s učebnicí a atlasem, naopak slabinou všech hodin byla absence používání moderních vyučovacích pomůcek a mnohdy zbytečné diktování do sešitů. Většina hodin měla dobrý rytmus a pracovní charakter.

Hlavním motivujícím prvkem byl řízený rozhovor, v některých případech učitelé uváděli zajímavé podrobnosti, snažili se o drobné soutěže a hry. Klasifikace je podle záznamů v žákovských knížkách dostatečně četná, žáci jsou hodnoceni nejen z ústního zkoušení, ale i formou krátkých testů, domácích úkolů i na základě výsledků her a soutěží. Každou známku při zkoušení u tabule učitelé zdůvodňují a oznamují před celou třídou.

Komunikace mezi učiteli a žáky je velmi rozdílná. Dva jsou ve vztahu k žákům velmi nároční v některých případech až konfliktní, ale žáci tento vztah respektují a většinou z nich nedělá žádné problémy, další dva jsou kamarádští, v jednom případě až mírně familiární. Vzájemná interakce mezi těmito učiteli a žáky je též bezproblémová. Ve všech případech žáci respektují dohodnutá nebo stanovená pravidla ve vzájemných vztazích mezi nimi a pedagogy.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu zeměpis na dobré úrovni.

Rodinná výchova

Jedna hodina týdně tohoto předmětu je zařazena do učebního plánu všech ročníků druhého stupně. Dotace je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Učební osnovy mají obě vyučující správně rozpracovány do tematických plánů. Učební osnovy jsou dodržovány.

Ani jedna z vyučujících není odborně způsobilá, obě mají způsobilost pedagogickou s dlouholetou praxí a zkušenostmi z výchovy dětí ve vlastních rodinách.

Výuka byla organizována až na jedinou výjimku v kmenových třídách bez audiovizuálních pomůcek. Žáci nemají učebnice, požadované informace musí zaznamenávat do sešitů. Při jedné hodině využila učitelka vhodným způsobem videorekordéru s výukovou kazetou. Učebních pomůcek pro výuku rodinné výchovy je ve škole nedostatek.

Rozdílné bylo pracovní prostředí jednotlivých tříd. Jedna z učeben byla vybavena novými lavicemi a židlemi a působila příjemným dojmem, ve druhé byly k dispozici audiovizuální pomůcky, ve zbývajících se jednalo o kmenové třídy s nevalnou estetickou úrovní. Velikost lavic a židlí, teplota, světlo, možnost větrání i organizace hodin odpovídaly psychohygienickým

zvyklostem. Totéž lze zaznamenat o délkách přestávek a možnostech pitného režimu. Žákům chybí možnost aktivní relaxace o přestávkách.

Všechny čtyři hospitované hodiny byly charakterizovány kvalitní frontální výukou. Výklad byl zajímavý, své životní zkušenosti učitelky využily k uvedení celé řady praktických poznatků. Bez sebemenších problémů fungovala zpětná vazba, žáci ochotně a samostatně řešili zadané úkoly. Hodina s využitím výukové videokazety byla příkladem perfektního spojení moderní pomůcky s klasickým frontálním přístupem. K dokonalosti zbývajících hodin chyběly učebnice pro žáky a více názorných pomůcek.

Nejvíce motivující byl přístup vyučujících k předmětu, mnoho vzájemných a rovnocenných dialogů mezi učiteli a žáky, přátelská atmosféra v hodinách a sdělování poznatků, které jsou blízké pubertální mládeži a na které sama hledá odpovědi.

Obě vyučující charakterizoval vstřícný přístup k žákům a přátelský způsob komunikace. Žáci absolvovali hodiny bez jakéhokoliv stresu, otevřeně se dělili o své problémy, kladli bez ostychu všechny otázky, na které potřebovali znát odpověď.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu rodinná výchova na velmi dobré úrovni.

Praktické činnosti

Předmět je vyučován s jednododinovou dotací v týdnu ve všech ročnících druhého stupně. Časová dotace odpovídá vzdělávacímu programu školy i učebnímu plánu ředitele. Organizačně je obsah učiva rozdělen na práce s počítačem, pěstitelství a práce s technickými materiály. Učební osnovy mají učitelé rozpracovány do tematických plánů. Učební osnovy jsou dodržovány.

Učitelé praktických činností jsou pedagogicky způsobilí, odborná způsobilost (až na jednoho) jim chybí. Jde většinou o zkušené učitele s dlouholetou praxí nebo o učitele s aprobační blízkou tomuto předmětu (matematik vyučuje práci s počítačem, přírodopisec učí pěstitelství a pod.).

Výuka probíhala jednak v kmenových třídách, dále v odborné počítačové učebně a školních dílnách. Zatímco vybavení počítačové učebny je vynikající, dobře vybaveny jsou i dílny, vyučování praktických činností v kmenových třídách zajištěno pomůckami nebylo.

Základní psychohygienické podmínky ve všech uvedených prostorách byly bez závad. Pracovní prostředí v počítačové učebně je inspirující, dobré psychohygienické podmínky jsou i ve školních dílnách. Hodiny probíhaly v souladu s didaktickými zásadami, učitelé dbali i na dodržování zásad duševní hygieny. Předepsaných desetiminutových přestávek mohli žáci využít k dostatečné osobní hygieně. Při výuce prací s technickými materiály používali žáci pracovních zástěr. Ve všech hospitovaných hodinách praktických činností byly dodržovány předpisy bezpečnosti práce. Řády odborných učeben byly vyvěšeny a aktualizovány.

Vyučovací jednotky práce s počítači a práce s technickými materiály byly skutečně praktickou činností. Žáci pracovali individuálně nebo ve dvojicích, měli dostatek času na získání základních dovedností práce na počítačích, ve druhém případě si osvojovali dovednosti při práci s plechem. Při obou hodinách postupovali učitelé metodicky správně, tempo hodin odpovídalo možnostem všech žáků, jednotlivé kroky znovu procvičovali, chybné řešení ihned opravovali. Hodiny pěstitelství byly ryzí teorií. Obě vyučující se sice fundovaně i zajímavě snažily žákům vysvětlit problém nové látky, ale minimum pomůcek a chybějící praxe nemohly naplnit poslání praktických činností.

V případě výuky práce na počítačích nebylo třeba žáky zvláštním způsobem motivovat, protože zájem drtivé většiny o zvládnutí této činnosti je otázkou osobní prestiže každého jednotlivého žáka. Poněkud náročnější to bylo v dílnách. Vyučující motivoval zúčastněné

chlapce správnou ukázkou, svou zručností a pochvalou. Nejtěžší situaci měly pedagožky v pěstitelství. Motivovat žáky se podařilo jen jedné z nich.

Ve všech hodinách byl přístup učitelů k žákům bezkonfliktní, u většiny kamarádský a přátelský. Žáci až na jedinou výjimku respektovali dohodnutá pravidla chování, komunikace mezi oběma stranami byla ve většině případů bezprostřední.

Kvalita vzdělávání v předmětu praktické činnosti je velmi dobrá

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka ve všech předmětech probíhá ve shodě se schválenými učebními dokumenty. Učební plány a učební osnovy jsou plněny. Předložené tematické plány jsou v souladu s učebními osnovami.

Personální podmínky jsou velmi dobré. Aprobace učitelů je využita vzhledem k provozním možnostem dobře. Neperspektivní je značný počet učitelů v předdůchodovém a důchodovém věku.

Materiální podmínky školy jsou špatné. S výjimkou počítačů chybí moderní vyučovací pomůcky, nábytek je většinou poškozený a starý, údržba není průběžná. Jediná tělocvična kapacitně nestačí. Školní areál působí zanedbaným dojmem.

Psychohygienické podmínky odpovídají běžným zvyklostem. Délka přestávek respektuje školské předpisy, pitný režim je zajištěn samoobslužnými automaty, ve většině vyučovacích hodin respektovali učitelé zásady střídání práce a odpočinku. Pracovní prostředí většiny tříd není aktivizující, mnohé učebny působí neesteticky.

Kvalitní výklad a aktivizace žáků, frontální přístup, nadprůměrná efektivita hodin, používání základních učebních pomůcek a absence pomůcek audiovizuálních, to jsou hlavní znaky organizace, forem a metod výuky, které mají v průměru velmi dobrou úroveň.

Většina učitelů se snaží své žáky motivovat především přístupem k předmětu, osobním příkladem, soutěžemi, či pochvalou. Hodnocení je průběžné, při klasifikaci učitelé známky sdělují nahlas a zdůvodňují je. Frekvence zkoušení odpovídá potřebám jednotlivých předmětů a učitelů. Tato část je hodnocena jako nadprůměrná.

Interakce a komunikace jsou velmi dobré. Skupina učitelů s kamarádským přístupem k žákům výrazně převyšuje skupinku učitelů autoritativních a neúměrně náročných. Obě skupiny žáci respektují a jen výjimečně dochází k většímu narušování vztahů mezi žáky a učiteli.

Kvalitu výuky hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy vychází při plánování z dlouhodobé koncepce školy zpracované pro období 1998 - 2002. Obsahuje analýzu stavu z roku 1998 a prognózu do roku 2002, která vytyčuje sedm klíčových oblastí:

- výuku informatiky;
- vztah rodičů ke škole;
- omlazení a zkvalitnění pedagogického sboru;
- péči o žáky se specifickými poruchami učení;
- výuku cizích jazyků;
- další vzdělávání učitelů;
- kontrolní činnost vedení školy.

Analýza současného stavu konstatuje ve výchovně vzdělávacím procesu postačující nabídku pro matematicky nadané žáky, zvyšující se počet žáků se specifickými poruchami učení, malou zapojenost problémových žáků do mimotřídních a mimoškolních zájmových aktivit, zájem o výuku jazyků a informatiky v nepovinných nebo volitelných předmětech. V oblasti materiálního vybavení je největším problémem zastaralé vybavení školy, nedostatek moderních pomůcek, špatné odhlučnění školní jídelny a tělocvičny, havarijní stav povrchu školního nádvoří a minimum peněz na pravidelnou údržbu. V personální oblasti je dobrá situace u pedagogického sboru prvního stupně školy. Na druhém stupni vyučuje několik učitelů v předdůchodovém i důchodovém věku, chybějí učitelé jazyků i mladí tělocvikáři. V organizační oblasti byl zjištěn nefunkční systém dozoru a z něho vyplývající problémy ve třídách a šatnách, problémy při přemísťování tříd do odborných učeben a nezájem učitelů

o další vzdělávání. Výsledky této analýzy byly zakomponovány do plánu práce školy na školní rok 1999/2000.

Plán práce školy na tento školní rok obsahuje devět hlavních bodů:

- personální obsazení, třídnictví a úvazky;
- diferenciaci žáků;
- vzdělávací programy školy a učební plány jednotlivých ročníků;
- profilace školy;
- hlavní záměry práce s pedagogickým sborem;
- koncepční záměry a úkoly;
- rozdělení kompetencí;
- plán pedagogických rad a třídních schůzek;
- kontrolní činnost vedení školy.

Dalšími složkami systému plánování jsou plán práce školní družiny, plán práce výchovného poradce, plány práce sedmi předmětových komisí a metodického sdružení učitelů prvního stupně, dále individuální plány integrovaných žáků a plán protidrogové prevence. Celý systém je přehledný a účelný. Stanovuje termíny i odpovědnosti jednotlivých pracovníků. Plán byl projednán při pedagogické radě a tam také schválen. Zpřesněnou verzi ročního plánu jsou

plány práce na jednotlivé měsíce, v nutných případech i plány týdenní.

Prioritou školy jsou skupiny žáků, kteří navštěvují třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů a skupiny žáků integrovaných i žáků s poruchami učení.

Nabídka volitelných předmětů je dostatečná, protože se týká méně než poloviny žáků sedmých až devátých tříd. Třídy s rozšířenou výukou matematiky volitelné předměty v učebním plánu nemají.

Koncepční záměry, závěry analýzy a jednotlivé plány vedení školy a pověření pracovníci postupně plní. Systém nemá podstatné chyby a umožňuje všem pracovníkům koncepční práci.

Oblast plánování má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel školy a dva zástupci ředitele pro jednotlivé stupně školy. K osobám pověřeným vedením patří mezi výše jmenované ještě školník a vedoucí školní jídelny. Kompetence má vedení školy písemně stanoveny.

Schůzky vedení školy jsou pravidelně organizovány jednou v týdnu, provozní porady se konají podle potřeby. Pedagogická rada se schází pětkrát za školní rok (zahajovací a poté každé čtvrtletí), třídní schůzky organizuje vedení školy na závěr obou pololetí. Výchovná poradkyně má vypsány konzultační hodiny, ale žákům i rodičům poskytuje služby podle jejich potřeb. Sedm předmětových komisí a metodické sdružení se schází podle potřeby. S výjimkou pedagogických rad, kde jsou vedeny zápisy pečlivě a přesně se všemi náležitostmi, jsou u ostatních zápisy sporadické nebo žádné.

Grafická organizační struktura je přesná a umožňuje všem pracovníkům školy dobrou orientaci v systému.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, kontrolovány byly třídní knihy a třídní výkazy všech ročníků a katalogové listy nahodile vybraných žáků, rozvrh hodin, řád školy a zápisy z pedagogických rad. Dalším předmětem kontroly byla dokumentace výchovné poradkyně, individuální plány integrovaných žáků a zápis do prvních tříd za loňský školní rok. Vyjmenované písemnosti jsou vedeny v souladu se školskými předpisy, drobné nedostatky byly opraveny v průběhu inspekce.

Organizace vyučování a rozvrh hodin odpovídají obecně závazným předpisům. Do rozvrhu hodin jsou nevhodně zařazeny některé hodiny cizích jazyků. Ke kvalitě předmětu tělesná výchova nepřispívá výuka více skupin v jediné tělocvičně.

Poradními orgány ředitele školy jsou pedagogická rada, výchovná poradkyně a vedoucí předmětových komisí. Tyto poradní orgány se scházejí v termínech určených plánem práce školy i podle potřeby.

Základním zdrojem informací mezi pedagogy je plán práce. K další informovanosti jsou využívány běžné prostředky - nástěnky, porady, oběžníky, školní rozhlas, osobní kontakt apod. Žákům jsou informace podávány především prostřednictvím školního rozhlasu, osobním sdělením třídních učitelů, na různých vývěskách. Hlavní zdrojem informací mezi školou a rodiči je žákovská knížka, osobní jednání s výchovnou poradkyní a třídními učiteli, dvakrát ročně je svolávána schůzka rodičů. V případě nutnosti jsou rodiče vyzýváni k návštěvě školy dopisem.

Na veřejnosti se škola prezentuje účastí na soutěžích, má svůj hudební soubor, pořádá drobné výstavy. Nejlepší renomé si škola získala rozšířenou výukou matematiky a fyziky.

Výroční zpráva odpovídá školským předpisům a má dostatečnou vypovídací hodnotu.

Oblast organizování má dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedoucí pracovníci řídí školu demokraticky. Základem je pozitivní vzájemná komunikace se všemi pracovníky školy. Jednání ředitele je vždy klidné a přátelské, snaží se oprostit od stresu a nervozity, ke všem spolupracovníkům se snaží stavět stejně. Pro své podřízené vytvoří podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy. Chybí mu však více důslednosti při prosazování svých představ, snaží se vyhnout konfliktním situacím. Ve škole vládne dobrá pohoda, vztahy mezi učiteli nejsou kontroverzní.

Systém hmotného stimulování pracovníků školy je postaven na stanovených kriteriích pro hodnocení nadstandardních aktivit pedagogů a provozních zaměstnanců. Sedmáct bodů pro stanovení výše osobních příplatků a třináct bodů pro stanovení mimořádných odměn vyčerpávajícím způsobem určuje konečné částky. S těmito zásadami byli seznámeni všichni pracovníci školy. Určená částka je každému písemně zdůvodněna a je projednána s odborovým hnutím ve škole.

Vedení školy podle potřeby neformálně jedná se všemi spolupracovníky. Za školní rok 1998/99 vyřizoval ředitel školy tři stížnosti, z nichž jedna byla oprávněná a dvě neoprávněné. O těchto jednáních je vedena patřičná dokumentace.

Nemotivující je prostředí většiny kmenových tříd, ve škole je málo moderních pomůcek všeho typu a i ty jsou učiteli, až na výjimky, málo využívány, vybavení nábytkem je zastaralé, plocha nádvoří je rozbitá. Celkově škola působí zchátralým dojmem.

V dotaznicích rodičů byly jako klady školy vyzdvihovány dobré informace o výsledcích dítěte, akceptování připomínek rodičů k činnostem školy, výuka informatiky a práce na počítačích, vybavení školy počítači, existence matematických tříd a přístup k integrovaným dětem. Jako zápory uváděli rodiče minimum mimoškolních aktivit včetně činnosti zájmových kroužků, špatnou kvalitu výuky některých hodin cizích jazyků, neestetické prostředí tříd, školní jídelny a okolí školy.

Oblast vedení a motivování pracovníků má dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly je postaven na plánu kontrol, který obsahuje:

- plán hospitační činnosti - je plněn, zápisy o kontrolách jsou kompletní;
- plán kontroly tematických plánů a pedagogické dokumentace - je plněn, zápisy jsou bez závad;
- plán kontroly připravenosti soutěží a olympiád - bez zápisů z kontrol;
- plán inventarizace - je plněn, zápis je přiložen;
- plán kontroly dozorů - bez zápisů z kontrol;
- plán kontroly nástupů učitelů do hodin - bez zápisů z kontrol;
- plán kontroly žákovských písemností - bez zápisů z kontrol;
- plán BOZP a revizí - většina zápisů z kontrol je bez závad;
- plán požární ochrany - zápisy z kontrol jsou pravidelné;
- plán kontroly uložení materiálu CO - zápisy z kontrol jsou pravidelné;

- plán kontroly úklidu - bez zápisu z kontrol;
- plán kontroly čerpání rozpočtu - zápisy z kontrol jsou pravidelné;
- plán kontroly využívání počítačové učebny - bez zápisu z kontrol;
- plán kontroly čtvrtletních písemných prací z JČ a M - zápisy z kontrol jsou bez závad;
- plán kontroly laboratorních prací - zápisy z kontrol jsou bez závad;
- plán kontroly účasti rodičů a průběhu třídních schůzek - bez zápisu z kontrol;
- plán kontroly školní jídelny a stolování - přiložen jediný zápis o kontrole;
- plán kontroly činnosti školní družiny - přiloženy tři hospitační záznamy;
- plán kontroly výuky dyslexie - přiložen jediný hospitační záznam.

Rozsáhlý plán kontrol působí formálně, často chybí zápisy o jednotlivých kontrolách, není prováděna analýza výsledků, závěry nejsou rozebírány s odpovědnými pracovníky, nejsou stanovovány dodatečné termíny, nedostatečná je zpětná vazba apod.

S výjimkou čtvrtletních písemných prací z jazyka českého a matematiky nevyužívá škola žádné jiné evaluační nástroje.

Oblast kontrolních mechanismů má ještě vyhovující úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel má jasně stanovené záměry pro další rozvoj školy, které vycházejí z podrobně zpracované analýzy. Způsob plánování umožňuje bezproblémový chod školy. Dobrá je kvalita organizování i informačního systému. Kladem je pozitivní způsob vedení a motivování pracovníků. Nejslabší oblastí řízení je kontrolní činnost.

Celkově je kvalita řízení dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovná poradkyně

činnost výchovné poradkyně vychází z vlastního plánu práce a zahrnuje:

- poradenství při volbě dalšího vzdělávání;
- organizaci výuky žáků s poruchami učení;
- konzultace se žáky a rodiči;
- koordinaci práce s integrovanými žáky;
- prevenci před návykovými látkami;
- spolupráci se třídními učiteli a vedením školy.

Školní družina

je nedílnou součástí školy se sídlem v areálu školy a s těmito základními parametry:

- personálně je chod školní družiny zajištěn třemi pedagogicky a odborně kvalifikovanými vychovatelkami;
- zapsaných žáků je sedmdesát pět;
- počet oddělení - tři;
- prostorové, materiálové a psychohygienické podmínky odpovídají běžnému standardu.

Školní jídelna

je nedílnou součástí školy se sídlem v areálu školy a s těmito základními parametry:

- personálně je chod školní jídelny zajištěn sedmi pracovníky s potřebnou kvalifikací;
- počet strážníků je momentálně čtyři sta třicet (žáci, pedagogové, zaměstnanci);
- prostorové, materiálové a psychohygienické podmínky odpovídají běžnému standardu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 187/96/14-00 ze dne 16. dubna 1996;
- vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2;
- učební plán pro školní rok 1999/2000;
- učební plán pro školní rok 1999/2000 s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů čj. 21 968/96-22;
- plán práce školy na školní rok 1999/2000;
- třídní knihy všech tříd;
- třídní výkazy všech tříd;
- nahodile vybrané katalogové listy;
- vnitřní řád školy platný pro školní rok 1999/2000;
- hospitační záznamy vedení školy ve školním roce 1998/1999 a 1999/2000;
- tematické plány všech předmětů;
- dokumentace systému plánování, organizování, vedení a motivování, kontrolních mechanismů;
- zápisy z pedagogických rad od školního roku 1996/1997;
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999.

ZÁVĚR

Na základě posouzení sledovaných činností byla vymezena:

Pozitiva:

- velmi dobrá kvalita vzdělávání ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů;
- péče o integrované žáky;
- nadprůměrné procento pedagogicky a odborně způsobilých učitelů;
- počítačová učebna.

Negativa:

- neestetické prostředí většiny kmenových tříd;
- málo moderních vyučovacích pomůcek a audiovizuální techniky;
- nízká nabídka mimoškolních aktivit a zájmových kroužků;
- nedostatečná kontrolní činnost.

Inspekční činností byla posouzena výuka chemie a výtvarné výchovy, které mají celkově vynikající úroveň, dále výuka českého jazyka, matematiky, fyziky, přírodopisu, občanské, hudební, rodinné a tělesné výchovy a praktických činností, které mají celkově velmi dobrou úroveň. Dobrou úroveň má výuka dějepisu, zeměpisu, cizích jazyků a výpočetní techniky.

Celkově je kvalita vzdělávání velmi dobrá.

Řízení školy je uvážlivé a promyšlené s občasnými projevy stereotypu a návyku. Finanční prostředky jsou efektivně využívány ve prospěch výuky.

Celkově je kvalita řízení dobrá.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Bohumil Adamec	Mgr. Bohumil Adamec v.r.
Členové týmu	Mgr. Jiří Matoušek	Mgr. Jiří Matoušek v.r.
	Mgr. František Mottl	Mgr. František Mottl v.r.
	Mgr. Alena Rájová	Mgr. Alena Rájová v.r.
	Mgr. Zdenka Spalová	Mgr. Zdenka Spalová v.r.
	Mgr. Jaroslav Šafránek	Mgr. Jaroslav Šafránek v.r.
	Mgr. Marie Vrátníková	Mgr. Marie Vrátníková v.r.

V Karlových Varech dne 23. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. února 2000

Razítko

Ředitel školy	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Bohdan Soukup	Mgr. Bohdan Soukup v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	13. března 2000	48/00
Zřizovatel	13. března 2000	49/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány